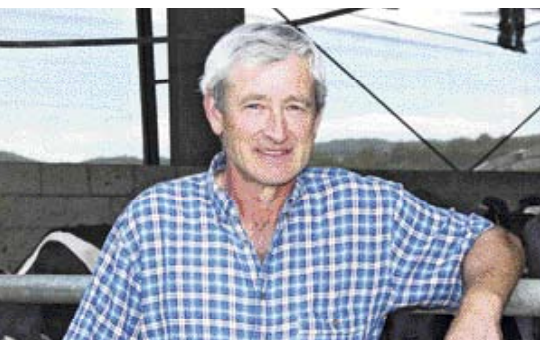


Drie broers en de buurman brachten hun melkquota bijeen op het Spaanse melkveebedrijf Lagunak in Elosu. De samenwerking ontstond met name uit sociale overwegingen en uit oogpunt van arbeidsefficiëntie. Het viertal melkt samen inmiddels ruim 1,8 miljoen kg quotum.



Miguel Ortiz: 'Inkuilen neemt maximaal een dag in beslag, de kuil moet zo snel mogelijk dicht'

Van het soms dorre, droge landschap in Spanje valt ter hoogte van melkveebedrijf Lagunak in Elosu weinig te merken. Het dorpje ligt 600 meter boven de zeespiegel, in een gebied dat tot de uitlopers van de Pyreneeën langs de grens met Frankrijk behoort. 'We hebben wellicht de meest extreme weersom-

standigheden van Spanje', vertelt Miguel Ortiz. De zestigjarige melkveehouder richtte samen met twee broers en de buurman een melkmaatschap op met ongeveer 150 melkkoeien en evenveel stuks jongvee. Zijn betoeg over extreme klimaatvariaties staft de man met een verwijzing

Besparen op melkwerk

Samenwerkingsverbanden komen in de melkveehouderij regelmatig voor in Spanje. De vier vennoten melken in totaal 150 koeien met een productie van 11.800 kg melk met 3,85 procent vet en 3,16 procent eiwit in 305 dagen. 'Samenwerken biedt verschillende voordelen, vooral voor de werkdruk en de vrije tijd. De tijd is al lang voorbij dat de wereld stopt daar waar het erf eindigt.'

Miguel Ortiz haalt het arbeidsschema

aan, waarbij elke twee weken twee vennoten één weekend vrij krijgen. De personen die hetzelfde weekend wel werken krijgen in de loop van de twee weken een dag vrij naar keuze. Daarnaast krijgt elke vennoot elk jaar drie volle weken vakantie, waarvan twee in de zomer en één in de kerstperiode. 'Dat is een groot



Spanje

voordeel. Want ook als er eens iemand ziek wordt, staan altijd anderen klaar om het werk op te vangen.'

De nieuwe melkput noemt Miguel Ortiz in één adem. De nieuwe 2 x 10 zij-aanzijmelkstal ter vervanging van de oude 2 x 8 visgraatmelkstal was het afgelopen jaar goed voor een forse arbeidsbesparing. De melktijd bedraagt nu inclusief het reinigingsproces anderhalf uur voor een productie van 2500 kg melk. 'Nu kan één man alles alleen doen. Vroeger kwamen daar twee arbeidskrachten aan te pas.'

Zelf hakselen en inkuilen

'We willen allemaal zo veel mogelijk melken, toch?', reageert Miguel Ortiz op de vraag naar de oorsprong van de torenhoge productiecijfers in een systeem van twee maal daags melken. Ligt het aan de genetica van de veestapel of speelt juist het management een centrale rol? 'Goed

voer vinden we ontzettend belangrijk en we besteden er ook enorm veel aandacht aan.'

De laagproductieve koeien krijgen twee derde gras, een derde mais, zeven kilo krachtvoer en een kilo luzerne. Het rantsoen van de hoogproductieve groep is gebaseerd op de helft gras en de helft

mais en 53 hectare grasland. 'Inkuilen neemt maximaal een dag in beslag. Voor een goede fermentatie moet de kuil gewoon zo snel mogelijk dicht.' De vier melkveehouders huren zelf een hakselaar om het gras en de mais te oogsten. 'Om de kosten te beperken moet het inkuilen snel en efficiënt gebeuren.'



Uiergezondheid onder controle door desinfecteren van ligboxen

mais met daarbij tien kilo krachtvoer en twee kilo luzerne. Afhankelijk van de productie komt daar voor de hoogproductieve veestapel nog maximaal drie kilo hoogenergetisch krachtvoer aan te pas.

Behalve aan de samenstelling van het rantsoen besteedt de maatschap ook veel aandacht aan de ruwvoerwinning. 'We willen geen broei of schimmels in de kuil. Daar hebben we absoluut een hekel aan.' Miguel Ortiz verwijst onder meer naar de ruwvoerwinning op 24 hectare

Naast het voermanagement haalt Miguel Ortiz ook het preventief werken op het gebied van diergezondheid aan. 'We willen geen tankcelgetal boven 200.000 cellen per ml', geeft de Spaanse melkveehouder resoluut aan. Het warme, vochtige klimaat in de zomer wijst hij als een serieuze boosdoener aan. Het twee keer per week desinfecteren van de ligboxen naast het twee keer per dag versen van zaagsel helpt. 'Hier is het beheersen van de uiergezondheid een soort routine geworden. Koeien worden standaard drooggezet met antibiotica en ook vaarzen krijgen drie maanden voor kalven droogzetpreparaten toegediend. Elke drie maanden ruilen we het dipmiddel voor een andere soort. Het bevat ons prima om zo te werken, dus veranderen we dat systeem niet meer.'

Koeien zonder trammelant

De koeien op Lagunak maken gemiddeld 3,1 lactaties, een cijfer dat niet echt opvalt. 'Een lange levensduur is hier geen doel op zich', vindt Ortiz. 'Enkel de echt goede koeien blijven veel langer lopen. Anders doet het er voor ons niet toe.' Vruchtbaarheid vormt weliswaar een heikel punt om de levensduur op te drijven. 'De hitte in de zomer doet het nonreturncijfer geen goed. In die hete zomerperiode komen we soms

op vier inseminaties voor een dracht.' 'Koeien die probleemloos melk produceren, dat is wat we willen', gaat Ortiz over naar het fokdoel van het bedrijf. Goede uiers, sterke benen en klauwen en een gemiddelde grootte zijn kenmerken die gewaardeerd worden. 'De grote koeien zijn niet per definitie de beste koeien. Grote koeien krijgen meer problemen in de ligboxen en meer klauwproblemen omdat ze op hun klauwoppervlak meer gewicht mee moeten zeulen. Iedereen houdt van mooie koeien, maar dat is geen hoofddoel voor ons bedrijf. Wij willen koeien zonder trammelant.'

Duplex, Emir, Bonus en Almeria zijn de belangrijkste partners voor de melkkoeien. Bij de jongste groep krijgen stieren als O Man, Toystory en Buckeye kansen. 'Duurdere stieren gebruiken we alleen bij de pinken. Door de betere vruchtbaarheid hopen we zo op een maximum aantal drachten.' Empire, Emerson, Winchester, Patron en Mascot zijn gewaardeerde stieren die bij uitstek passen in het fokdoel van het bedrijf. 'We worden al een dagje ouder', wijst Miguel Ortiz op de gemiddelde leeftijd van 57 jaar van de vier vennoten. 'We kunnen ons niet te veel zorgen en problemen meer veroorloven.'

Annelies Debergh

Miguel Ortiz: 'De tijd is voorbij dat de wereld stopt daar waar het erf eindigt'

Samen werken voor vrije tijd

